

Domokos György 90 éves

1931-ben született Budapesten. A háborúban elvesztette édesapját, özvegy édesanyja egyedül nevelte fel. Érettségi után 1949-ben jelentkezett a Műegyetem általános mérnöki karára, de nem vették fel. Egy textilgyárban kezdett el dolgozni. Szeptemberben egy újsághirdetésből megtudta, hogy földmérőképzés indul Sopronban. Jelentkezett és felvették. Az akkor alapított új szakon csak október 24-én kezdődött el az oktatás. Tanulmányi eredményei és a nyári terepgyakorlatokon mutatott szorgalma alapján a végzőskor Hazay István professzor az egyetemen tartotta tanársegédnek. Családi okok miatt egy évvel később otthagyta az egyetemet, és topográfiai felméréseken kezdett dolgozni. 1954. december 1-én két korábbi vállalatból létrehozták a Budapesti Geodéziai és Kartográfiai Vállalatot (BGTV) és a Kartográfiai Vállalatot. Domokos György a BGTV-hez került. 1958-ban a Topográfiai osztály vezetője lett.

1959 végén a BGTV topográfiai, fotogrammetriai, topokartográfiai osztályait beolvasztották a Kartográfiai Vállalatba. Az átszervezés igazi okait nem tudjuk. Az viszont ismert, hogy a Szovjetunióból 1955-ben hazatért és a főhatóság, az ÁFTH Térképészeti Főosztályát vezető Radó Sándor ellenzte az összevonást, és rá akarta venni a KV igazgatóját, Mészáros Györgyöt, hogy ne támogassa a javaslatot. Mészáros nem engedett, sokan úgy gondolják ezért kellett az átszervezést követően, hamarosan elhagynia a céget. 1963-ban dr. Hegyi Gyula lett az igazgató és Domokos György a főmérnök.

Az összevonás után a Kartográfiai Vállalatban a földmérési rész volt a nagyobb, a nagyközönségnek térképeket készítő kartográfiai (geokartográfiai) rész a kisebb. Jelentős műszaki és létszámfejlesztéssel a két terület rövid időn belül azonos súlyúvá vált. A tömeges térképkiadás érdekében a vállalat nyomdáját jelentősen meg kellett újítani.

Domokos György hamar felismerte, hogy a nyomda az a terület, ahol leg hamarabb lehet pénzt keresni, de ugyanakkor az a terület is ahol, ha csúszik a befejezés, leáll a nyomdagép, akkor nagyon sokat lehet veszíteni is. Fesztes tervezési programot vezetett be a nyomdában. Nagyon sokszor ott kezdte a napi munkáját, ellenőrizve a program alakulását, a munkavégzés feltételeit.

Időközben az OFTH vezetésében változás történt. Az új vezető, Hoffer István azt vallotta, aki eléri a nyugdíjas kort, az kezdje meg megérdemelt pihenését. Behívatta Hegyi Gyulát, hogy elmondja elképzelését. Hegyi azt kérte, addig maradjon, amíg helyettese, aki intenzív angol nyelvtanfolyamra jár, befejezi azt. A cég exportmunkái miatt a jövőben szüksége lesz erre a tudásra. A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium Személyzeti osztálya a nyelvtanfolyamra járókról rendszeresen kapott jelentést. A minisztériumban dolgoztam, és egyszer hívtak, menjek oda, valamit akarnak mutatni. Domokos György nyelvtanfolyami jelentését mutatták. Az elismerő sorok után az állt, hogy felül kellene vizsgálni azt a minisztériumi elképzelést, hogy csak a fiatalok tudnak megtanulni egy nyelvet. Itt van az ellenpélda, egy ötvenéves ember, aki szorgalmával kiváló eredményt ért el. 1981-ben Domokos György eredményes nyelvvizsgát tett. Hegyi nyugdíjba ment, majdnem két évtizedes közös munka után Domokos lett a vállalat igazgatója. 1981 és 1990 között volt igazgató.

Akik közelről ismerik a Kartográfiai Vállalt tevékenységét azok az 1963–1990 közötti időszakot –amikor Domokos György volt a vállalat főmérnöke, majd igazgatója – a cég aranykorának tartják. Ezt igazolják a statisztikai adatok. A dolgozók létszáma folyamatosan nőtt. Egyre több vidéki kirendeltség létesült. A műszaki színvonal folyamatosan fejlődött. Nőtt a kartográfiai exporttevékenység, és létrejött egy nigériai-magyar földmérési vállalat is. Nagyon sok dolgozó tanult

Domokos György vasediplomájának átvételekor 2018-ban

a földmérési és térképészeti technikákban, a Székesfehérvári Főiskolán és a Műszaki Egyetemen. A dolgozók pihenésére számtalan üdülő nyújtott lehetőséget. A vállalathoz való tartozás érzését segítette a törzsgárdarendszer is. A legtöbben, akik ott dolgoztak, először mégsem a látványosan növekvő termelési, műszaki adatokra gondolnak, hanem arra a baráti kapcsolatrendszerre emlékeznek szívesen, amely jellemezte, áthatotta a cég egész tevékenységét. Ennek a légkörnek a kialakításában és megőrzésében is elévülhetetlen érdemeket szerzett Domokos György.

A 80-as évek második felétől egyre jobban érezni lehetett a változás előszelét. A Kartográfiai Vállalat is megkezdte (külföldi tőkebevonással) bizonyos tevékenységek korlátolt felelősségű társaságokba szervezését. Az látszott, hogy a rendszerváltoztatók nagyon át akarják alakítani a valóságot. Sok mindenre gondoltak a rendszer átformálásában, csak eggyel nem

foglalkoztak, miként érintik a dolgozókat ezek a változások. Várható volt, hogy a privatizációnak nagyon sokan, nyugodtan mondhatjuk a tömegek, csak a negatív hatásait fogják érzékelni. Látszott, hogy a változó piaci környezetben, az állami alapmunkák elmaradása, a megnyílt hazai piac, a nyugati export visszaesése a létszám csökkenésével fog járni. Domokos György úgy érezte, hogy nem vállalhatja a cégnél tanult, évek óta itt dolgozó, hűséges törzsgárdatagok tömeges elbocsátását. Látszott, hogy a körülmények ki fogják ezt kényszeríteni. Domokos György tudta, érezte nagyon nehéz egy a régóta ismert, szorgalmas, becsületes embernek a szemébe nézni, és azt mondani nincs már rád szükség. Tudta ezt nem egynek, hanem nagyon sok embernek kell majd mondani akkor, amikor ezt a helyzetet nem ő teremtette, hanem a külső körülmények kényszerítik ki. Az óriási lelki nyomás alatt Domokos György kérte a nyugdíjazását.

Eddig Domokos György Kartográfiai Vállaltnál töltött munkásságáról írtunk, pedig beszélünk kellene a Geodéziai és Kartográfiai Egyesületben és annak utódszervezetében a Magyar Földmérési Térképészeti és Távérzékelési Társaságban végzett tevékenységéről is.

Egy biztos, hogy azok, akik abban a közel három évtizedben, 1963 és 1990 között dolgoztak a Kartográfiai Vállaltnál, vagy megrendelőként, szállítóként kapcsolatba kerültek a céggel és Domokos György főmérnökkel, majd igazgatóval csak jókat mondva tudnak nyilatkozni és elismerőleg visszagondolni azokra az időkre.

Születésnapja alkalmából jó erőt, egészséget, hosszú boldog éveket kívánunk Domokos Györgynek, és kérjük, hogy továbbra is olvassa lapunkat a Geodézia és Kartográfiát.

Dr. Papp-Váry Árpád